

ΕΛΛΗΝΙΚ

ΔΔΕΛΦΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥ.

ΧΩΝ

ΕΛΛΗΝΙ

ΔΩΝ

ΝΟΣΟΚΟ.

ΜΩΝ

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΣ ΑΔΕΛΦΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ

(Πύργος 'Αθηνῶν (Γ Κτίριον) 11: 1α, 'Αθῆναι 610)

• 'Ετησία Συνδρομή Περιοδικοῦ, διὰ τὸ ἐσωτερικὸν δρχ. 50
» διὰ τὸ ἔξωτερικὸν \$ 3
Τιμὴ τεύχους δρχ. 10

• 'Υπεύθυνος ἐκδόσεως

Μαγλαρινοῦ Μαρία, 'Ανωτέρα Σχολὴ 'Αδελφῶν Νοσοκόμων
Γενικοῦ Νοσοκομείου 'Αθηνῶν «Βασιλεὺς Παῦλος»

'Η διεύθυνσις ἐπιφυλάσσει εἰς ἑαυτὴν πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ μὴ δημοσιεύῃ
ἢ νὰ συντέμνῃ κατὰ τὴν κρίσιν της οἰδήποτε χειρόγραφον.

Χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

• 'Αναπαραγωγὴ — Στοιχειοθεσία — 'Εκτύπωσις

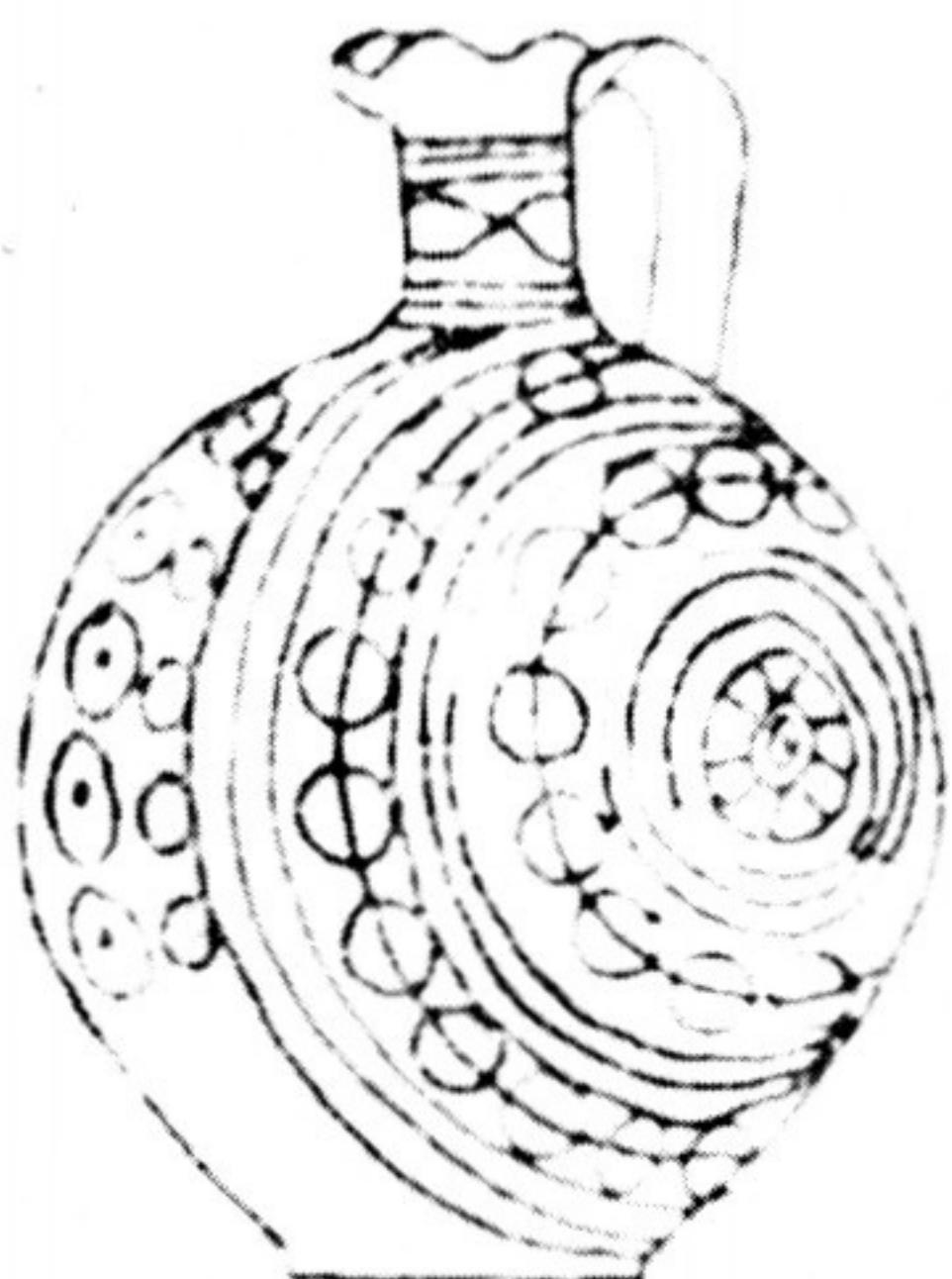
GRAMAK Ε.Π.Ε. — Βουλγαροκτόνου 26 - 28 Τηλ. 643 3197

'Υπεύθυνος τυπογραφείου Μιχ. Μακέδος

Βουλγαροκτόνου 26 - 28, Τηλ. 643 3197

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Λίγα γιὰ τὸν τόπο	2
Ματιὲς στὴν ιστορία τῆς Κύπρου	4
Χθὲς — Σήμερα — Πάντοτε	8
Στοχασμοὶ	11
Γράμματα ἀπὸ τὴν Κύπρο	18
Εὐρωπαϊκὸν Νοσηλευτικὸν Συνέδριον	26
'Ανακοινώσεις	28

«Πολλοὺς ἀφέντες ἄλλαξες,
δὲν ἄλλαξες καρδιά».

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

‘Αροῦτε τὰ πανιά, σηκῶστε τὶς ἄγκυρας νὰ ξεκινήσουμε γοργά.
Κι’ εἶν’ τὸ ταξείδι μακρινό. . .

— Πᾶμε. Ποῦ θὰ πᾶμε;

— Στὴν Κύπρο μας, στὸ Ἑλληνικὸν νησί.

— Γιατὶ ἀποφασίσαμε αὐτὸν τὸ ταξείδι;

— Γιὰ νὰ ποῦμε στοὺς Ἀδελφούς μας Κυπρίους ὅτι εἶμεθα μαζί τους στὸν δύσκολο καὶ ἐπίμονο ἀλλὰ δίκαιο ἄγωνα. “Οτι δ πόνος τους εἶναι καὶ πόνος μας, δ πόθος τους καὶ δικός μας πόθος, ἀλλὰ καὶ γιατὶ ὅχι καὶ νὰ τοὺς θαυμάσουμε!

‘Η Κύπρος μας εἶναι μιὰ μικρογραφημένη Ἑλλάδα, μιὰ Ἑλλάδα γεμάτη νοῦ, καρδιὰ καὶ ἡρωϊσμό, ἡ ἴστορία της εἶναι συμπυκνωμένη «Ἑλληνικὴ Ἰστορία». ‘Η θέσις της κι’ δ πλοῦτος της ύπηρξαν ἡ δόξα της ἀλλὰ κι’ ἡ συμφορά της. “Ομορφη ἀλλὰ καὶ συχνὰ ποτεμένη καὶ ματωμένη γῆ τῶν Ἑλλήνων.

«Η ἐλεύθερία κατακτᾶται». Αὐτὸν εἶναι καταστάλαγμα πείρας τῶν Κυπρίων 30 περίπον αἰώνων.

Τὴν πεῖρα αὐτὴν τὴν ἀπέκτησεν δ εὐγενῆς αὐτὸς λαός, ἀγωνιζόμενος μέσα στὸ πέλαγος, ἀνάμεσα σ’ ἀνατολῖτες καὶ δυτικούς, ποὺ ἄλλοτε μὲ κρεμάλες κι’ ἄλλοτε μὲ χρυσὲς ἀλυσίδες — ὕπουλα — μηχανεύονται νὰ σκοτώσουν τὴν Ἑλληνικὴ ψυχή τουν. Οἱ Κύπροιοι ὅμως ἀδελφοί, “Ἑλληνες μέχρι «μυελοῦ ὁστέων» ἀπὸ τὴν 2αν π.χ. χιλιετία, ποὺ κατοικοῦν στὴν Κύπρο, κατακτοῦσαν πάντα τὴν λευτεριά τους, ἀποδεικνύοντας ἀνίσχυρο τὸν οἰονδήποτε ζυγό, γιατὶ εἶναι ἐλεύθεροι στὴν ψυχή. Κάθε φορὰ ποὺ ἔνα ἀδελφικὸν χέρι τοὺς προσφέρεται στὸν ἄγωνα τους, βάνει τὸ προσάναμα, γιὰ νὰ πυρπολήσῃ ὅλο τὸ νησὶ μὲ τὶς φλόγες τῆς γνησίας, τῆς δυνατῆς φιλοπατρίας.

Καὶ τὸ περιοδικό μας «Ἑλληνὶς Ἀδελφὴ» ποὺ ἐκπροσωπεῖ ὅλες τὶς Ἑλληνίδες ἀδελφές, ἀφιερώνει αὐτὸν τὸ τεῦχος στὸ νησί μας τὴν Κύπρο, γιὰ νὰ προσφέρῃ, ἔνα ἀδελφικὸν χέρι, λίγο προσάναμα γιὰ ν’ ἀνδριέψῃ τὶς φλόγες τῆς φιλοπατρίας τῶν Ἀδελφῶν μας καὶ νὰ συνδανλίσῃ τὴν πίστη τους ὅτι καὶ σήμερα δ Κυπριακὸς λαός θὰ κατηγήσῃ τὴν ἐλεύθερία τουν.

Δυστυχισμένε μον λαέ,
καλὲ καὶ ἀγαπημένε,
πάντοτ’ εὐκολοπίστευτε
καὶ πάντα προδομένε.

Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ

M
a
τ
ι
ξ
σ
τ
ο
ρ
ί
α

στὴν
Ι
σ
τῆς
Κ
ύ
π
ρ
ο
υ

Απὸ τὰ πανάρχαια χρόνια ἡ Κύπρος ἀγωνίζεται νὰ ἀντιμετωπίσῃ μιὰ τὸν Ἀσιάτη ἐπιδρομέα καὶ μιὰ τὸν Δυτικὸ κατακτητή. Οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Πέρσες ἐπιχειροῦν κατακτητικὲς ἐπιδρομὲς στὴ Κύπρο. Τελικὰ οἱ Κύπριοι ὑποδουλώνονται καὶ πληρώνουν μὲ ἄφθονο αἷμα τὴν μαχητική τους ἀντίστασι.

Ο Ἡρόδοτος ἔξυμνεῖ τὴν ἀπελπισμένη κατὰ τὸν 5ον π.Χ. αἰῶνα ἀντίστασι τῶν Κυπρίων κατὰ τῶν Περσῶν. Ἐπεται ἡ Ρωμαϊκὴ κατάκτησις τῆς Κύπρου. Τρεῖς αἰῶνες, ἀπὸ τὸν 6ον μ.Χ. ἕως τὸν 9ον μ.Χ. ἡ Κύπρος σφαδάζει, λεηλατεῖται, ἔξανδραποδίζεται ἀπὸ τὶς θηριώδεις ὁρδὲς τῶν Ἀράβων. Ἀργότερα, στὴν πολεμικὴ σκηνὴ τῆς Κύπρου ἐμφανίζονται ὁ Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος, οἱ Ναῖτες, οἱ Λουζινιάν, οἱ Ἐνετοί, οἱ Γενοβέζοι. Τὸ φρικτὸ δλοκαύτωμα τῆς Κύπρου γράφεται τὸ 1570 ὅταν ἡ Ἀσιατικὴ στρατιὰ κατακλύζει τὴν Κύπρο. Τὸ ὅργιο τῆς σφαγῆς καὶ τοῦ αἵματος εἶναι ἀπερίγραπτο. Χιλιάδες ἀμάχων σφαγιάζονται, χιλιάδες ώδηγοῦνται στὰ σκλαβοπάζαρα τῆς Ἀνατολῆς.

Τὰ φοβερὰ δεινὰ τῶν Χριστιανῶν τῆς Κύπρου ἀπὸ τὴν εἰσβολὴ τῶν Τούρκων ὅστερα, ἀπὸ τὴν ἄλωση τῆς Λευκωσίας, τὸ 1570, περιγράφει ἀνώνυμος χρονογράφος. Ξεχωρίζουμε λίγα ἀπὸ τὰ πιὸ χαρακτηριστικὰ του ἀποσπάσματα τῆς σφαγῆς τῶν Χριστιανῶν τῆς Λευκωσίας:

.....
 Ἔξήντα χιλιάδες ἔκαψαν πρὶν ὁ ἥλιος νὰ δώσῃ,
 ως ἔξι ὥρες τῆς ἡμεροῦ δὲν εἶχανε τελειώσει.
 Ἐκείτονταν οἱ χριστιανοὶ χαμαὶ μακελλεμένοι,
 ωσὰν δεμάτια ἥτανε ὅλοι θεμωνιασμένοι.
 Ἐθώρας καὶ τὰ νήπια εἰς τὰ στενὰ κλαμένα,
 ἄλλα τὲς μάνες ἔκραζαν κι ἄλλα ἥταν πεινασμένα.
 Καὶ ἄλλα στὴν γῆν εὑρίσκοντο τ' ἄτυχα σκοτωμένα,
 καὶ ἄλλα ποὺ τὸν φόβον τους χαμαὶ μπρουμμουτισμένα·
 ἄλλα πολλὰ μωρούλλινα ἥταν τουλουπισμένα,

καὶ ζωντανὰ ἐκείτοντον, εἰς τὶς κοπριὲς ριγμένα.
Σκοτώνουν δλα τὰ παιδιὰ κι' δλους τοὺς ἀντρειωμένους,
πραμματευτάδες, ἄρχοντες μ' δλους τοὺς φουμισμένους.
Ἄβγάλασι τοὺς ἄρχοντες ἔξαγκωνα δημμένους,
βγάλλουν τοὺς δουλευτάδες τους δλους σιδερωμένους.

.....
Παπάδες καὶ πνευματικούς, γέροντας διδασκάλους,
δλους τοὺς ἐπιάσασιν καὶ κάμασίν τους σκλάβους.

.....
Ἄρχισαν τότες τὰ Τουρκὰ τὶς ἐκκλησίες χαλοῦσιν,
δλα τὰ εἰκονίσματα πὸ πάνω τὰ γκρεμνοῦσιν.
Όλα χαμαὶ τὰ ρίπτουσιν καὶ τὰ καταπατοῦσιν,
νὰ βγάλουσιν τ' ἀσήμιν τους νὰ τὸ βαρυκοποῦσιν.

Οἱ Κύπριοι ἐπλήρωσαν μὲ φρίκη καὶ αἷμα τὴν δίψα καὶ τὸν καημὸ
γιὰ τὴν ἐλευθερία τους.

Ο Βασίλης Μιχαηλίδης ποὺ παραβάλλεται μὲ τὸν Γάλλο ποιητὴ
Μιστρὰλ καὶ θεωρεῖται ὁ μεγαλύτερος ἔθνικὸς ποιητὴς τῆς Κύπρου, εἰς
τὸ μεγαλόπνοο ἡρωϊκὸ καὶ ιστορικὸ ἔπος του «Ἡ 9η Ἰουλίου τοῦ 1821»
ιστορίζει καὶ περιγράφει τὸ φοβερὸ μαρτύριο τῆς κρεμάλας τοῦ Ἐθνο-
μάρτυρα Ἀρχιεπισκόπου Κυπριανοῦ.

Ο Τοῦρκος κατακτητὴς λέει στὸν Κυπριανό :

—«Πίσκοπε, γιὼ¹ τὴν γνώμην μου ποτὲ δὲν τὴν ἀλλάσσω,
κι' ὅσα κι' ἀν πῆς μέθ² θαρρευτεῖς πὼς ἐν νὰ σοῦ πιστέψω.
Ἐχω στὸν νοῦν μου, Πίσκοπε, νὰ σφάζω, νὰ κρεμμάσω,
κ' ἀν ἡμπορῶ ποὺ³ τοὺς ρωμιοὺς τὴν Κύπρον νὰ παστρέψω,
κ' ἀκόμα, ἀν ἡμπόρηα τὸν κόσμον νὰ γυρίσω,
ἔθεν⁴ νὰ σφάζω τοὺς ρωμιούς, ψυχὴν νὰ μὴν⁵ ἀφήσω!».

Ο Ἐθνομάρτυρας τοῦ ἀπαντᾶ μὲ περήφανο ὕφος:

—«Ἡ ρωμιοσύνη ἔφ⁶ φυλὴ συκώκαιρη⁷ τοῦ κόσμου·
κανένας δὲν εὑρέθηκεν γιὰ νὰ τὴν ἡζηλείψῃ,⁸
κανένας, γιατὶ σκέπει την ποὺ τάψη⁹ ὁ Θεός μου.
Ἡ ρωμιοσύνη ἐν νὰ χαθῇ ὄντος ὁ κόσμος λείψῃ!

Σφάξε μας οὕλους κ' ἂς γενῆ τὸ γαῖκαμ¹⁰ μας αὐλάκ'ιν,
κάμε τὸν κόσμον μακ'ελειὸν κ'αὶ τοὺς ρωμιοὺς τραούλια,¹¹
ἀμμὰ¹² ξερε πὼς ὕλαντρον¹³ ὄντας κοπῆ καβάκ'ιν¹⁴
τριγύρου του πετάσσουνται¹⁵ τρακόσ'ια παραπούλια.¹⁶
Τὸ νὶν¹⁷ ἀντὰν νὰ¹⁸ τρὼ τὴν γῆν, τρώει τὴ γῆθ θαρκεταί'α,
μὰ πάντα κ'εῖνον τρώεται κ'αὶ κ'εῖνον καταλυέται.

.....
Μὲν μόλέσαι τὴθ θάλασσαν νὰ τὴν ἡξηντηλήσης,

.....
τὸν ἥλιον μὲ τὸ φύσημα μπόρεσις νὰ τὸν ἡσβύσης;»

---

1 = ἐγώ, 2 = μή, 3 = ἀπό, 4 = θὰ ἡθελα, 5 = μήν, 6 = (ἐν), εἶναι, 7 = σύγχρονη,
8 = ἔξαλείψει, 9 = τὸ ὕφος, 10 = αἷμα, 11 = τραγιὰ γιὰ σφάξιμο, 12 = ὅμως, 13 = κορ-
μός, 14 = λεύκα, 15 = ξεπετιοῦνται, 16 = παραφυάδες, 17 = ὑνί, 18 = ὅταν.

‘Ο ‘Ιεράρχης

Αλλὰ ἡ φοβερὴ ὥρα τοῦ μαρτυρίου ἔφτασε καὶ τότε ὁ Ἱεράρχης στὴ πρόσκλησι τοῦ Μουσελλίμ - ἀλλὰ τοῦ λέει μὲ βροντερὴ φωνή :

—«Σκοτῶστε μας κ'αὶ γράψετε κ' ἐμᾶς τὸσ σκοτωμόμ, μας,
μὰ τοῦτοι οὖλ' οἱ σκοτωμοὶ ἐν οὖλοι γιὰ κακόσ σας.
Ἐσεῖς θαρκέστ¹ ἀννοίετε τὸ μνῆμαν τὸ δικόμ μας,
κ' ἐν τὸ πεισκάζετι² πὼς ἐν τὸ μνῆμα τὸ δικόσ σας.
Ἐσεῖς χ'ειροττερεύκετε τὰ πράγματα θωρῶ τα,
στὴν Πόλιν ἐκρεμμάσετε τὸν Πατριόρκην πρῶτα
κ'αὶ ταπισὸν³ ἄλλους πολλοὺς πισκόπους κ'αὶ καπάες.
Σκοτῶστε ὅσους θέλετε, ἀμμ' ἀν νὰ⁴ σᾶς ἡβλάψη
τὸ γαῖμαν ποὺ χ'ιονόννετε⁵ ποὺ μᾶς τοὺς δεσποτάες·
ἔλ⁶ λάϊν εἰς τὴν λαμπρακ'ιαν⁸ π' ἀφταίννει⁹ νὰ σᾶς κάψη».

Μέσα άπό τις τόσες δοκιμασίες και περιπέτειες πολλών αἰώνων όλαδς τῆς Κύπρου βγῆκε μὲ γιγαντωμένο φρόνημα και συνείδησι γιὰ τὴν τιμὴν και τὴν ἐλευθερία.

Δουλεμένη στὴ φωτιὰ και τὸ σίδηρο πολυαρίθμων κρισίμων ἀγώνων δρθώνεται ἡ Κύπρος και σήμερα, ὅπως πάντα, ἔτοιμη γιὰ κάθε θυσία και γιὰ κάθε προσφορὰ στὴν ζωὴν και στὸ θάνατο.

Ο στρατηγὸς Μακρυγιάννης στὰ Ἀπομνημονεύματά του, μᾶς δίνει τὸ μυστικὸν τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς τῶν Ἑλλήνων.

“Ἄς διαβάσουμε τὶ ὁ ἴδιος ἀποκαλύπτει:

«Ἐκεῖ ὅπουφκιανε τὶς θέσεις εἰς τοὺς Μύλους (1826), ἦρθε ὁ Ντερνύν¹⁰ νὰ μὲ ἴδῃ. Μοῦ λέγει. Τὶ κάνεις αὐτοῦ; Αὐτὲς οἱ θέσεις εἶναι ἀδύνατες τὶ πόλεμον θὰ κάμετε μὲ τὸν Μπραΐμη αὐτοῦ;

Τοῦ λέγω: Εἶναι ἀδύνατες οἱ θέσεις κι’ ἐμεῖς, ὅμως εἶναι δυνατὸς ὁ Θεὸς ὅπου μᾶς προστατεύει, και θὰ δείξωμε τὴν τύχην μας σ’ αὐτὲς τὶς θέσεις τὶς ἀδύνατες. Κι’ ἂν εἴμαστε ὀλίγοι εἰς τὸ πλῆθος τοῦ Μπραΐμη παρηγοριόμαστε μ’ ἔνα τρόπο δτὶ ἡ τύχη μᾶς ἔχει τοὺς Ἑλληνες πάντοτε ὀλίγους. “Οτι ἀρχὴν και τέλος παλαιόθεν και ὡς τώρα ὅλα τὰ θεριὰ πολεμοῦν νὰ μᾶς φᾶνε και δὲν μποροῦνε. Τρῶνε ἀπὸ μᾶς και μένει και μαγιά. Και οἱ ὀλίγοι ἀποφασίζουν νὰ πεθάνουν κι’ ὅταν κάνουν τὴν ἀπόφασιν λίγες φορὲς χάνουν και πολλὲς φορὲς κερδαίνουν.

“Ἡ θέσις ὅπου εἴμεθα σήμερα ἐδῶ εἶναι τοιαύτη ποὺ θὰ ἴδοῦμε τὴν τύχην μας οἱ ἀδύνατοι μὲ τοὺς δυνατούς».

Νὰ πολεμοῦν οἱ ὀλίγοι μὲ τὴν ἀπόφασι τοῦ θανάτου γιὰ νὰ κερδίζουν τελικὰ τὴν ἐθνική τους τιμὴν. Εἶναι τὸ Ἱερὸν μυστικὸν τῆς ἐπιβιώσεως τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

1 = πιστεύετε, 2 = φαντάζεσθε, 3 = πιὸ πίσω, κατόπι, 4 = θά, 5 = χύνετε, 6 = εἶναι, 7 = λάδι, 8 = φωτιά, 9 = ἄναβε. 10. Γάλλος ναύαρχος Διριγνύ, πολέμησε τὸ 1827 στὸ Ναυαρίνο σὰν ἀρχηγός.

Στὴ μάνα τοῦ Καραολῆ

“Ω μὴν τὸν κλαῖς ἄμοιρη μάνα
γι’ αὐτὸν τῆς δόξας ἡ καμπάνα
θὰ ἡχολογᾶ παντοτεινά.

Ρίξε τὴν μαύρη σου μαντήλα
γι’ αὐτὸν ἀκοίμητη καντήλα
θὰ φέγγει αἰώνια φωτεινή.

Καὶ τὸ σχοινὶ ποὺ στὸν λαιμό του
τῆς ζήσης τούκοψε τὸ νῆμα
στεφάνι τοῦ ἔγινε δικό του

